

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BACS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
egyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre
8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:

Dr. JOVÁNOVITS JÓZSEF.

Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz.
hová a lapot illető közlemények és az előfizetések kül-
dendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

A nemzet ereje.

Zombor, június 2.

A 67-es kiegyezés megalkotása után egy kicsiny csoportja a lelkes hazafiaknak a 48-as eszmények kérelhetetlen szóvivőjévé szegődött. Hirdette a personális uniót, küzdött a közös intézmények ellen, károsnak mondotta a szoros gazdasági összefüggést Ausztriával. Küzdelme meddőnek látszott s a „gyakorlati” politika emberei mosolyogtak felette. Nem tartották possibilisnek, mert — hitük szerint — nem számolt a tényleges erőviszonyokkal. És hiu álmodozónak mondták mindenkit, aki e politika zászlója alá szegődött. Azokban az időkben a 67-es politika egyértelmű volt a reális, az alkotó politikával, a 48-as eszmék hirdetése pedig az ábrándok kergetésével.

És ha valaki néhány esztendő előtt elaludt volna a képviselőház márványos üléstermének karzatán abban az órában, amikor egy komor, sápadt arcú férfi odalent a bársonyszékek élén egy óriási, tomboló többség éljenzése közben kijelentette, hogy a nemzet lelkiismerete elfogja söpörni mindazokat, akik az ő és pártja akaratának ellene szegülnek; és ha ez a szunyadó valaki ugyanazon a helyen felébredne mostanában és végig pillantana ugyanazon a termen, amelyet szemei néhány esztendő előtt láttak utoljára: hiába keresné a komor képű vezért és elszánt harcosait, — közülök hirmondó sem maradt meg körünkben. A nemzet lelkiismerete, ugyanaz a lelkiismeret, amelyre Tisza István gróf mint a maga tanujára hivatkozott: viharzó orkánként söpörte el azokat, akik egy elfajult, kereteiben szűknek bizonyult politika számára akartak újból többséget toborozni. A nemzet fel tudott ébredni, amikor megérezte, hogy eljutott arra a pontra, ahol a nemzeti fejlődés létkérdései kerültek eldöntésre. És belátta, hogy a nagy célok kitűzése nem egyértelmű a lehetetlenség szóval, amely nem létezik a politika szótárában. Belátta, hogy nagyot akarni nem bűn, ha e nagyratörékvés józan eszközeivel rendelkezünk s azokkal élni tudunk és élni akarunk.

Igy győzött 40 év után az a kicsiny csapat, amely 67-ben is tiltakozott azoknak a kereteknek megalkotása ellen, amelyeket alkotói egyrésze örökéletűeknek szánt, de amelyeket az akkori függetlenségi párt már eleve is elégteleneknek ismert fel. Így győzött az az örökigaz elv, hogy nincsen elég nagy-szerű cél, amelyet egy nemzet elé ki lehet tűzni, ha meg tudjuk jelölni az utat, amely e célhoz el is juttasson.

Az új politikai korszak a *gazdasági önállóság*, az erkölcsi és anyagi felszabadítás útjára vezetett. Intézményes törvényekben biztosította ebbeli jogainkat. De sikert, eredményt csak úgy fogunk elérni, ha egyesíteni tudjuk mindazokat, akik nemzetünk fejlődését kívánják, a magyarság nemzetfenntartó erejét meg akarják óvni és ezen az ösvényen a végső, nagy célnak: az államélet minden terén való önállósuláshoz utat akarják egyengetni.

Ha tudunk egyek lenni akkor, amikor egy veszedelmessé váló politikai irány béklyóit le kellett vágni, egyeknek kell lennünk akkor is, amikor e felszabadulásunk gyümölcseit érni látjuk!

A nemzeti nagy többséget a függetlenségi párt képviseli, amely egyhangulag állást foglal az önálló bank mellett. Eltérés e tekintetben sem a pártban, sem a párt és vezérei között nincsen. Az osztrák körök önző makacosságával és ellenzésével szemben egyedül a függetlenségi párt összetartozására van szükség. Olyan erős falanksz lesz ez, melyen megtörik minden fondorkodás, csak a mi régi ellenségünk a belső meghasonlás, ne vegyen ismét erőt rajtunk s ne legyen erősebb, mint a lármás osztrák politika.

Zombor, június 2.

A zombori függetlenségi párt kiküldöttjei.

Megirtuk, hogy a zombori függetlenségi párt 21-es bizottsága legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy a párt küldöttségileg képviselje magát a június 6-án Budapesten tartandó országos nagygyűlésen. A küldöttséget *Fernbach* Péter országgyűlési képviselő fogja vezetni. A küldöttség tagjai lesznek: *Mérő* Ignác elnök, dr. *Jovánovits* József és *Sztrilich* Zsigmond társelnökök, dr. *Donoslovits* Vilmos alelnök és dr. *Novák* Elemér jogtanácsos, akik szombaton a déli vonattal indulnak Budapestre.

A zentai gyűlés. A zentai függetlenségi kör — mint tudósítónk jelenti — vasárnap szentelte fel zászlaját szép ünnepség keretében. Reggel 8 órakor a katolikus templomban mise volt, amelyen *Gozony* István plébános szentelte fel a zászlót. Dél előtt 10 órakor a városháza közgyűlési termében nagygyűlés volt, amelyen *Lovászy* Andor és *Kállay* Tamás orsz. képviselők is résztvettek. *Fülöp* Adorján, a függetlenségi kör elnöke lelkes beszédben méltatta az ünnepség jelentőségét. *Lovászy* Andor *Kossuth* Ferenc nevében, *Kállay* Tamás a függetlenségi párt nevében vert be szöveget a zászlóba. A gyönyörű, nehéz selyem nemzetiszínű zászló özvegy keceli *Mészáros* Mihályné ajándéka, aki elhunyt Géza fiának, a kör azelőtti elnökének emlékére ajándékozta a zászlót.

Délután 4 órakor a városházán nagy népgyűlés volt, amelyen dr. *Fülöp* Adorján elnök javaslatára a következő határozati javaslatot fogadták el egyhangú lelkesedéssel:

Zenta város közönsége 1909. évi május hó 30-án tartott népgyűlésén állást foglal az önálló magyar nemzeti jegybank felállításával mellett, annak 1911. január elsejére való megvalósítását a legfőbb és legégetőbb állami érdeknek tekinti, tiltakozik a közönségek szabadalmának bármily rövid időre való meghosszabbítása ellen és felkéri az országos függetlenségi pártot, hogy az önálló nemzeti jegybank eszméje mellett lelkesedéssel kitartson.

A határozati javaslat kapcsán beszédeket mondtak: *Lovászy* Andor, *Kállay* Tamás, *Baloghy* Ernő és *Lovászy* Márton orsz. képviselők, akik lelkes szavakban buzdították a küzdelemben való kitartásra.

A népgyűlésről *Kossuth* Ferencet, *Apponyi* Albertet, *Justh* Gyulát, *Holló* Lajost és *Batthyány* Tivadar gróftól táviratban üdvözölték.

Este a függetlenségi körben bankett volt, amelyen számos lelkes felköszöntő hangzott el. Az ünnepélyen és a gyűlésen Magyarkanizsa, Ada és Topolya községek küldöttségileg vettek részt.

Népgyűlés Bácsalmáson. Bácsalmáson pünkösd hétfőjén népgyűlést tartottak az önálló magyar nemzeti bank érdekében. A gyűlésen *Lázár* Pál, *Baloghy* Ernő és *Lányi* Mór képviselők jelentek meg. A gyűlés egyhangú lelkesedéssel foglalt állást az önálló magyar nemzeti banknak 1911-re való felállításával mellett és elhatározta, hogy az erre vonatkozó készületek megtételére haladéktalanul utasítsa a kormányt. A népgyűlés ezután rendületlen bizalmat szavazott *Lázár* Pál képviselőnek és elhatározta, hogy *Kossuth* Ferencet, mint a 48-as és függetlenségi párt

vezérét, mint az önálló bank nemzeti bajnokát táviratban üdvözlő. Végül elhatározták, hogy a június 6-án Budapesten az önálló nemzeti bank érdekében megtartandó pártgyűlésen testületileg vesznek részt.

A Sorompó Zomborban.

Irta: **Vértesi Károly.**

Nem írok új dologról, csak a régit elevenítem fel.

A Tulipán Szövetség — Magyar Védő Egyesület Zomborban, hogy magát erősítse, még a múlt évben egyik választmányi ülésén azt határozta, hogy megalakítja a Sorompót.

Mi ez a Sorompó? s a fellendülésében, országszerte miért halljuk mind sűrűbben emlegetni?

Ifjúsági szövetség ez, mely a magyar ipar védelmére sorompót állít, hogy azon csak a honi áruk kelhetnek át s azok előtt, melyek idegenből jönnek, bezárul. Azért halljuk mind sűrűbben említeni a Sorompót, mert ez egy nagyon szép, hasznos és jó dolog.

Amint látjuk tehát, a Sorompó céljából, a Sorompó ifjúsági liga, a Tulipán Szövetség — Magyar Védő Egyesületnek az egyik osztálya, mely a magyar iparpártolást terjeszti, még pedig ifjúi hévvel és lelkesedéssel, ami fő dolog.

Az ifjak szíve rendszerint fogékonyabb minden magyar, hazafias dolog iránt. Ők az életben nem esalódhattak annyiszor, mint mi öregek. Több lehet a reményük, nagyobb a bizalmuk s ez magától értődő.

Ifjak voltak azok is legtöbbször, kik 1848-ban a haza védelmére keltek, jogainak és a szabadság kivívásáért véres sikon harcra szálltak. Ifjak lelkesülnek most is legjobban a nemzeti ünnepek megtartásán, az ő koszorújuk nem hiányzik sehonnan, mikor magyar érzelmeket kell mutatni, érdem előtt meghajolni, szóval a mi zombori ifjainkra, tanuló ifjúságunkra nagyon ráillik a dicséret, az ő viselkedésük sokszor volt már példaadó. Nem egyszer hallottam, hogy Sorompó nélkül is már magyar gyártmányu tanszereket kerestek, fogyasztottak. Legyen tehát egyesületük, hogy erősebbek legyenek s amit az öregek megkezdték, de bevégezni nem tudtak, folytassák és végezzék be ők azt. Ha nincs önálló vámtérületünk, csináljuk meg azt magunk, társadalmi uton. Ha a magyar gondolkodás egységes volna, már régebben meg is volna az. Széthuzás a mi régi, nemzeti bűnünk, mondjuk eredendő bűnünk, melytől szabadulni nehezen tudunk.

Egyesüljünk és egységesítsünk azért, hassunk oda, hogy mindenki magyar fejjel és magyar ésszel gondolkozzék. Törekedjünk azon, hogy a magyar izlés is fejlődjék. Iparodjunk azon, hogy a magyar gyártmány legyen nekünk a legjobb gyártmány, vagy legalább is elégedjünk meg ezzel. Értjük be azzal, a mink van, akkor a magyar gyáripar is tökéletesedik, föllendül. Ne gondolkozzunk, okoskodjunk viszáson. Ha keressük a magyar gyárak cikkeit, akkor a kereskedő is kénytelen lesz azokat tartani a készletben. A vevő határoz.

Vásároljunk ott, hol a T. Sz. M. V. E. tábláját látjuk a kirakatban, itt is azokat az iparcikkeket vegyük, melyek a táblán elő vannak sorolva s a bizonyosságot megadta róluk a Magyar Védő Egyesület, hogy azok csakugyan magyar ipartermékek.

A tanuló ifjúság tehet itt legtöbbet, hiszem is, hogy a Sorompó felállítása után,

csak ott vesznek ifjaink, viszik oda a szülőket, ahol védőtáblát látnak, akkor majd a kereskedők is kiteszik azt s nem dugja el a boltban az is, akinek van már ilyen.

Most azonban szóljunk a mi Sorompónkról, a mi alakulóban lévő ifjúsági ligánkról.

Már a Kassán megtartott diákkongresszus szép határozatban mondta ki azt, hogy a Sorompót fel kell állítani mindenütt, ahol községi vagy főiskola van. Sorban következtek ezután Kolozsváron kívül Máramaros-sziget, Eperjes, Losonc, Szamosujvár s legújabbán Kassa. Láttam s igazi lelki élvezettel gondolok vissza arra kassai lelkes Sorompóalakulásra. Milyen előkelő urak és urnők vettek azon részt! Igazi notabilitások. A társadalmi színe-java. Én azért mentem oda, hogy tanuljak. A tanuló ifjúság vezetői, milyen megható jelenetekkel tették le a fogadalmat! hogy ezután pártfogói, fogyasztói lesznek a magyar áruknak. Erkölesei kötelességüknek ismerték azt, valamint azt is, hogy lehetőleg nélkülözik azokat az iparcikkeket, melyeket a magyar ipar ezidőszerint még nem termel. Azt is fogadták, hogy a magyar iparpártolás eszméjét terjeszteni fogják. Mindez nagyon szép dolog, melynek meg kell valósulni. Hiszen csak az kell nekünk s ha terjed az eszme, lesz annak követője is. Akkor majd nem hánytorgatják: Mit tett a Magyar Védő Egyesület? Akkor majd látják, hogy nem aluszik az Egyesület, hanem szakadatlanul munkálkodik, ha nem is zajosan, de annál mélyebben szánt. Hiszen nincsenek nekünk tőkénk, hogy gyárakat zakatoltassunk, mi erkölesei erővel dolgozunk.

Ha valaki a T. Sz. M. V. E. anyegegyesületben mint központban, vagy aki a Sorompó ugyanott lévő irodájában különösen az esti órákban megfordult, az meggyőződhetett arról, hogy milyen lázas tevékenységgel folyik itt gyűléseken s a hivatalos órák alatt a magyar iparpártolás nagy munkája. Az, azt is tudni fogja, milyen nagy dologra megy az ő kis tagdíja.

Tartsuk tehát szüntelen éberem a magyar iparpártolás eszméjét, ne gáncoskodjunk, tamáskodjunk, mert ezzel nem építünk, hanem rontunk. Álljunk be inkább a hazánk sorsáról komolyabban gondolkozók táborába s tegyünk, amit tehetünk, minden kis munka megnő, ha sokan munkálják azt, és erre senki se tartsa magát csekélynek.

Zombor is olyan végvár, exponált hely, mint a többi Sorompó-székhely. Zombornak sem szabad elmaradni, mikor a hazafiság vagy a kultura zászlaját kibontják, lobogtatják. Eddig sem maradt el, ezután sem fog elmaradni, mindig az első között lesz, jól tudom. Nem is arról akarok én beszélni, hanem arról, hogy június 6-án megalakul Zomborban a Sorompó. Eljönnek majd hozzánk vendégül az apostolok, a lelkes intézők és alakítók. Nyissuk meg befogadásukra a városháza nagytermét. Csináljunk benne hazafias ünnepélyt. Jöjjünk oda minél többen, öregek és ifjak, nők és férfiak, mutassunk érdekeltséget a magunk dolgában. Nagy horderejű dolog fogja ott a kezdetét venni, meglátjátok.

A tanuló ifjúság pedig buzduljon, mert megadatik neki az alkalom, hazafiságos cselekvésekre. A kulturminiszter kimondta, hogy munkálkodhattok — ifjak — ebben a keretben.

Prokópy Imre tanár, a T. Sz. M. V. E. hasznos tagja fogja a hazai iparpártolás zászlaját az ifjúság előtt lobog-

tatni, ti pedig kedves, minden jó magyar ügyért lelkesedni tudó tanuló ifjúság, menjetek utána s tegyetek fogadalmat arra a zászlóra, hogy az életetek fogytaig mindig a magyar ipar pártolói lesztek, ezáltal a Tulipán Szövetség — Magyar Védő Egyesületnek a fogadalmas tagjaivá is váltok. Jó tanácsokkal ellátunk titeket bőven.

Ifjak, milyen szép dolgot cselekesztek, úgy áldjon meg titeket a jó Isten!

Ünnepély.

— *A kath. legényegylet mulatsága.* —

A zombori róm. kath. legényegylet pünkösd vasárnapján sikerült ünnepélyt rendezett. Az ünnepély három részből állott. Dél előtt nagymise a templomban, este 8 órakor műkedvelői előadás és azután táncmulatság a városháza nagytermében.

Volt imádság, mely az áhítatos lelket kielégítette, műkedvelői előadás, amely a kedélyt megalapozta és tánc, amely a mulatságot kifejelesztette.

A műsort a vegyeskar éneke nyitotta meg. A vegyeskar Krizsák Ádám vezetése mellett néhány magyar népdalt énekelt.

Matzitz Margit sok érzéssel és lelkesedéssel szavalta el Rákóczy Ferenc Rodostón című melódrámát, melyet zongorán Joziel Sárika, cimbalmon Vass Ilonka és hegedűn Krizsák Ádám kísért. Az ünnepélynek ez a száma sikerült legjobban. A szavaltat zajos tapsal jutalmazta a közönség. Ezután a „Feltékenység” című egyfelvonásos bohózat került előadásra. A darab nagyon gyenge. (Erre a száma a többi számok ugyan nem lesznek feltékenyek.) Egyes szereplők oly gyenge hangon szavaltak — hobott beszélőik kellett volna — hogy hangjuk alig volt hallható.

A szereplők között dicséretet érdemel Zsuffa Margit, ki a szobaleány szerepét igen hűen és kedvesen kidolgozta. Jó volt Schmidt L. József. Sok igyekezetet mutatott Höss Terus.

Schippert Olga és Hrabovszky István Aidából énekeltek egy nehéz duettet. Mindkettő a műkedvelői gárda kitűnő tagja. Kellemes hangjukat és énektudásukat már gyakran méltattuk. Énekükért lelkes tapsot kaptak. A műkedvelői előadást a „Valami hibája van” című vigjáték fejezte be. A vigjáték előadása alatt a közönség úgy a darabon, mint a szereplők kitűnő alakításain jól mulattak. Ebben mutatkozott be Heiszinger Aranka. Nemesak bájos megjelenésével és szép külső tulajdonságokkal, hanem a kitűnő és természetes színjátszó képességgel vonta magára a figyelmet. A műkedvelői gárdának még nagyon hasznavehető tagja lehet.

A sikerben méltó társa volt Knipl Teréz, ki a durcás szobaleány szerepét kitűnően ábrázolta. Jó alakítást produkált Dvornák Miklós és Csik Imre.

A darab összevágó és sima előadásáért a rendező is kivetheti a maga részét a sikerből. Dacára, hogy cabaret nem volt, mégis szerepelt a conferencier. Dr. Müller János a szüneteket jól töltötte be és talpraesett megjegyzéseivel gyakran derűltséget keltett. Előadás után következett a tánc, amely a kora reggeli órákig eltartott.

A mulatságon több mint ötszázan vettek részt, úgy hogy a városháza tágas díszterme szűknek bizonyult a közönség befogadására. Egygyel több ok ez is arra, hogy a legényegylet vezetősége mielőbb megva-

lósítsa azt a tervét, hogy a legényegyesületben tánctermet épített. Erre szüksége lenne nemcsak magának a legényegyesületnek, hanem városunk egész közönségének is.

Jelenvoltak: *Asszonyok*: Benzinger Józsefné, Bittermann Sándorné, Bogdán Istvánné, özv. Csányi Istvánné, Csik Istvánné, Gräber Mihályné, özv. Haméder Györgyné, Heiszinger Antalné, Hermanecz Ottóné, Horn Györgyné, Horváth Józsefné, Huck Ferencné, Hrabovszky Andrásné, Józich Gyuláné, Juhász Lajosné, Knípl Jánosné, özv. Kovács Györgyné, Körös Sándorné, Knézy Györgyné, Krizsák Ádámné, Kulits Mihályné, Ludvig Mihályné, Margalits Edéné, Matzitz Gusztávné, Mikó Sándorné, Nagy Jánosné, Paul Frigyesné, Petonszky Imréné, Pinter Jánosné, Ránai Jánosné, Rados Márkné, Rékli Martonné, özv. Reiter Károlyné, Rell Lajosné, Schwerer Károlyné (Szabadkáról), Szabadka Károlyné, Szabó Nándor Péterné, Szellmann Péterné, Sztrilich Zsigmondné, Ugyr Mihályné, Varga Ferencné, Vass Ferencné, Will Edéné, Zsuffa Györgyné, Zsulyevits Sándorné.

Leányok: Becker Zsófia, Buday Etelka, Csányi Ilonka, Esszigmann Helén, Firány Mariska, Gerszl Paula, Gräber Katica, Grün Ella és Kornélia, Heiszinger Aranka, Horn Teréz, Horváth Magdolna, Höss Annus, Höss Terus, Hrabovszky Anna, Huck Katica, Inotay Gizella, Józich Irén és Sárka, Józsa Mariska és Teruska, Knézy Mariska, Knípl Terus, Kulity Etelka és Vilma, Loógó Boriska, Margalits Izabella, Matzitz Irén és Margit, Mikó Mariska, Neuwirth Mariska, Pancsics Juliska, Paul Paula, Panschek Aranka és Irén (Budapest), Pevny Katica, Rados Juci, Ránay Mariska, Reffe Katica, Rékli Juliska, Rell Mariska, Schippert Olga, Szellmann Annuska, Vass Ilonka, Vidákovics Rózsa, Will Mariska, Wundszám Ida, Zsuffa Margit és Mici, Zsulyevics Helén.

Bajai vendégek: Laforsch János (vil. elnök), Varga Lajos (l. dékán), Váradí András (titkár), Kovács Ödön, Ringaisz Antal és Kárlieskó Mátyás.

H I R E K.

Jószivű adomány.

(Saját tudósítónktól.)

Kossuthfalva, június 2.

Ha valaki öt évvel ezelőtt látta a kossuthfalvai róm. kath. templomot, s ma belép abba, a meglepetés hangja száll el ajkáról. Öt évvel ezelőtt templomunk a szegénység nagyon magas fokát mutatta. Amde a jó Isten mindig munkálkodik a szivekben az ő szent kegyelmével. Így történt, hogy templomunk 1904-ben belsőleg gyönyörű új köntöst kapott; előtte pár évvel egy remek mellékoltárral (lourdesi) ékesítettett; 1907-ben a jószív egy remekművi orgonát helyezett el abban.

A felmagasztosult kebel kutatta a hiányt s mutató nélkül észre vette azt. A szentély régi ablakai művészi, festett üveggel pótolattak.

A napokban pedig egy gyönyörű menyezettel (baldachinum) lett ismét gazdagabb a mi kis templomunk.

A hívek áldó fohászaik kísérik a nemeskeblű adományozót s kívánjuk: adjon az Isten mindenkori oly nemesszívű pártfogókat, mint a minők a velünk élő és érző Fernbach-család tagjai!

B. J.

Kinevezés. A m. kir. földművelésügyi miniszter Günther Ferencet a Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület ügyvezető igazgatóját a vármegyei közigazgatási bizottságba közigazgatási előadóvá kinevezte.

Miniszteri biztos. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a budapesti róm. kath. tanítónőképző intézetben megtartandó képzési vizsgálatokhoz Gräff Nikáz kir. tanácsos, nyug. kir. tanfelügyelőt miniszteri biztossá kinevezte.

Miniszteri köszönet. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Weidinger Dezső bajai lakosnak, a cisztercita-rend vezetése alatt álló bajai kath. főgimnázium tanulói javára 1000 korona tökével tett alapítványáért, köszönetét nyilvánította.

Térzene az Erzsébet-ligetben. Szombaton, június 5-én este 8 órától 10-ig az Erzsébet-ligetben térzene lesz Kolompár István tamburazenekarának közreműködésével. Belépődíj nincs.

Eljegyzés. Dr. Janovich Miklós ügyvéd, zombori földink, a szabadalmazott osztrák-magyar államvasut-társaság ügyésze Oravicán eljegyezte Bellmond Gyula nyug. cs. és kir. tábornok és neje Maderspach Róza leányát, Eizit.

Gyermekmajális. A zombori róm. kath. népiskola tanulóinak majálisát folyó hó 8-án tartják meg a Sikara-erdőben. Városunk lelkes gyermekbarátainak buzgólkodása és a nagyközönség áldozatkészsége folytán a majális rendező tanítótestület még minden évben abban a kedvező helyzetben volt, hogy a körülbelül 1000 főnyi gyermekereget jó reggelivel és meleg ebéddel láthatta el. Mivel a gyermekek megvendégelése az egybegyűjtött összeg arányában történik, a majális sikere és főleg a szegénysorsú tanulók érdekében tisztelettel kérjük nagyérdemű közönségünk minden egyes tagját, kik melegen tudnak érezni a szegények iránt, hogy e célra szánt filléreiket a gyűjtést ellátó tanügybarátok útján, vagy közvetlenül az iskola igazgatójához juttatni szíveskedjenek.

Az érsek adományai. Városy Gyula kalocsai érsek a bajsai hitközségnek iskolatelekre 800 koronát, a szabadkai legényegyesületnek segélyül 500 koronát ajándékozott.

Halálozás. Makra György tekintélyes polgártársunk fia, Nándor életének 21-ik évében folyó hó 31-én délelőtt 11 órakor hosszas szenvedés után meghalt. Temetése folyó hó 2-án délután 4 órakor lesz a róm. kath. sírkertben. Lelke üdvéért az engesztelő szentmise-áldozat e hó 22-én, reggel fél 9 órakor fog a helybeli róm. kath. plébániatemplomban a Mindenhatónak bemutatni.

Jószivűség. Dr. Molnár Károly a bácskeresztúri állami elemi iskolák elnöke 100 koronát küldött a gondnokságnak iskolai növendékek jutalmazására. Fogadja az adakozó az iskolavezetőség hálás köszönetét.

Tekeverseny a függetlenségi körben. A zombori függetlenségi pártkörben vasárnap, június 6-án délután tekeverseny lesz. A verseny győztesei között három értékes díjat osztanak ki. Vendégeket szívesen lát a verseny rendezősége.

Madarak s fák napja Kátyon. A kátyi állami elemi iskola május 28-án ünnepelte a madarak s fák napját. Az ünnep három részből állt, az első az iskola tantermében tartott meg, a Himnusz elhangzása után Steiger G. ig. tanító tartalmas beszédet tartott, Hoffmann F. tanító pedig megalakította az Országos Ifjúsági Madárvédő Liga helyi csoportját. Ezután kivonultak zászlók alatt a tűzoltókertbe, ahol a gyermekek lelkesedten adták elő mondókáikat. Befejezésül — miután az ev. hitközség süteményekkel megvendégelte a tanulókat — mindenféle versenyekkel s játékokkal szórakoztak.

Alapszabályok jóváhagyása. A földművelésügyi miniszter a bátmonostori, kucorai, ókéri és katymári községi gazdakörök alapszabályait jóváhagyta.

Fürdőmegnyitás Nemesmiliticsen cím alatt lapunk egyik múlt heti számában a hírvonatban rövid közleményt hoztunk a nemesmiliticsi fürdőmegnyitás alkalmából rendezett mulatságról. Ezt a közleményt nem a rendes tudósítónktól kaptunk. Ennek dacára leközlöttük, mert semmi okunk sem volt kételkedni annak jóhiszeműségében. Mint illetékes helyről értesülünk, a közleménynek Kiss Mariska és Kiss Anna urleányokra vonatkozó része tendenciózus valótlanosságokat tartalmazott. Ők az említett mulatságon csak mint vendégek vettek részt és a mulatság rendezésében sem énekszámval, sem táncval közre nem működtek. Fölöttébb sajnáljuk, hogy jóhiszeműen felültünk a cikk lovagiatlan beküldőjének és ezzel két bájos urleánynak néhány kellemetlen percet okoztunk.

Majális az Erzsébet-ligetben. A zombori Napközi Otthon-Egyesület fáradhatlan buzgalommal teszi előkészületeit a folyó hó 6-án tartandó majálisra, melyre ezúton is felhívjuk városunk közönségének figyelmét s érdeklődését. Ezen eseményen és szerényen működő jótékony egyesület teljes mértékben megérdemli a pártolást. A sátrakban minden rendes árban kapható, a zsarolás tehát ki van zárva. Jó ételekről és italokról gondoskodva van. A rendezőséget a következő névsorban mutatjuk be:

Asszonyok: Baky Elekné, Bertolino Sándorné, Bittermann Sándorné, dr. Buják Józsefné, dr. Csernyus Pálné, dr. Danninger Adámné, dr. Donoszlovits Vilmosné, özv. Decker Pálné, Eperjesy Béláné, dr. Frank Mihályné, Falcione Sándorné, dr. Falcione Árpádné, özv. Fernbach Antalné, özv. Gerlinger Pálné, dr. Gaál Istvánné, dr. Huber Józsefné, özv. Incze Gusztávné, dr. Jovánovits Józsefné, özv. Karvázy Józsefné, Kirchner Károlyné, Kohut Henrikné, Kohut Kálmánné, Komáromy Gyuláné, özv. Körmeny Gyuláné, Lánckor Antalné, Latinovits Szaniszlóné, Margalits Izabella, Matkovits Béláné, dr. Németh Arthurné, Popp Györgyné, Predragovits Szilárdné, Rittinger Antalné, Schnitzler Károlyné szül. Körmeny Ilonka, Sztrilich Zsigáné, Sztankovits Györgyné, Szabó Lászlóné, Sztajsits Árkádné, Scherer Rudolfné, Tomcsányi Aladárné, Törös Sándorné, Wundszám Ida.

Leányok: Abelesz Zsófia, Csihás Erzsé, Csihás Ilonka, Donoszlovits Erica, Ferencsik Renata, Falcione Margit, Fernbach Zsuzsa, Gehring Lenke, Gehring Mici, Hübner Emy, Heiszinger Aranka, Husvéth Mariska, Hoffman Erzsé, Jovánovits Matild, Jovánovits Leona, Komáromy Kató (Bpest), Kirchner Madeline, Kekezovits Aranka, Kekezovits Pirooska, Mayer Riza, Popovits Katica, Popovits Olga, Purmann Aranka, Poór Margit, Ratkó Aranka, Sztajsits Pirooska, Szilávy Aranka, Traub Margit, Vadász Gizella.

Vak ember mint gyújtogató. Kishegyesen Kovács Medárd 60 éves vak ember, mikor pipára gyújtott, az égő gyufát a szemétdombra dobta. Az ottlevő papiros tüzet fogott s a lángok átesaptak Tóth Albert házára. A tűz gyorsan terjedt, a lángok egy perc alatt körülnyaldosták a száraz tetőt. Mire az összeesődült nép hozzáfogott az oltáshoz, a ház teljesen leégett.

Elfogott szökött huszár. Szalay Sándor jánoshalmi illetőségű szabadkai közhuszár napokkal ezelőtt megszökött ezredétől. A poetikus lelkületű hadfi a kaszárnyából a szabad élet után vágyódott, a Deszkási-erdőbe rejtőzködött el és ott a gulyásokkal legeltette a nyáját. Aranyzsabadsága azonban nem sokáig tartott. Szombaton éjjel a huszárjárőr közeledett a gulyás tanya felé. Észrevette azt az üldözött hadfi, fölpattant egy lóra és azon elmenekült az új lövöldéig. Ott azonban eszébe jutott, hogy árva fiú, hogy nincs otthona. Ezért visszament a gulyásokhoz, visszaadta a lovat is, amelyen elmenekült. A gulyás tanyán azután a járőr tegnap este elfogta és visszavitte ezredéhez.

Késelő suhanc. Stabl Péter bácsalmási gazdá az állomásnál összevezett Mamuzsics János ottani suhancal. Stabl egy közel akarta megütni Mamuzsicsot, mire az kést rántott és Stabl homlokába szurta. A kés Stabl szeménél akadt meg. A megszurtt gazda súlyos sebeit a községi orvos kötözte be. Mamuzsics ellen a csendőrség megindította az eljárást.

Munkásházak Zentán. Az első tavaszi napon nagyszabású építkezés indult meg Zentán, 60 kataszteri hold területen. A szabadka—óbecsei vasut mentén tavasz óta hétszáz ember dolgozik és építik a mezőgazdasági munkások házeit, melyből eddig március 15-ike óta háromszázhatvan tető alá került és még száz építés alatt van. A zentai munkásházak téglalapon vert falból készülnek, takaros cserépfedelük messze piroslik. Az egyes munkásházakban van szoba, konyha és kamara. Szeptemberre négyszázötven zentai munkásember vonul be saját otthonába és ezzel együtt megszűnik gyötrelmes élete, mert valóban nagy részük istállókból átalakított nyomorult helyiségekben és szobazugokban igen drágán lakott eddig és most, midőn saját otthonába vonul, százötven négyszögletes telkét évi hatvan koronával váltja meg. A munkásházak építését Darányi földmiv. elv. miniszter államsegélylyel tette lehetővé, amennyiben az építésre felvett hétszáz ezer korona kölcsön után fizetendő öt és fél százalékos annuitásból a törlesztés egész tartamára, tárcája terhére két százalékos vállalt el, ezenkívül a munkásházak részére husz évi adómentességet eszközölt ki. A zentai új városnegyedben szép széles utcák vannak, valamennyi csatornázza, világítva és eper-fával beültetve, hogy a nép selyemhernyótenyésztést űzhessen. Lesz a munkásházak óvodája, iskolája és népháza, ahol olvasóterme, könyvtára, szövetkezete és egyéb érdekeit szolgáló közintézményei foglalnak helyet.

Alapszabály jóváhagyás. A m. kir. belügyminiszter Ujvidék városnak a bordélyházakról szóló szabályrendeletét megerősítette és a bemutatási záradékkal ellátta, az óbecsei kereskedő ifjusági egyesület, valamint a hódsági „Memento mori” jótékony egyesület alapszabályait.

Gazdák gyűlése Palicson. Jelentettük már, hogy a Magyar Gazdaszövetség az idei nagygyűlését Palics fűrdőn tartja. Szabadka város közgyűlése felhatalmazta volt dr. Bíró Károly polgármestert, hogy a magyar gazdák meliő fogadtatására az előkészületeket tegye. Dr. Bíró Károly érintkezésbe lépett a Magyar Gazdaszövetség vezetőségével, amely értesítette Szabadka polgármesterét, hogy a gazdaggyűlés július 23-án lesz. Megállapították már a nagygyűlés programját is. A nagygyűlés elnöke Darányi Ignác földmiv. elv. miniszter lesz. A miniszter elnöki megnyitóját után Bernát István terjeszti elő igazgatói jelentését. Majláth József gróf a közp. birtokos osztály helyzetéről tart előadást. Mezey Gyula a közigazgatásról és szociális tevékenységről fog beszélni. Meskó Pál az agrárius és a szövetkezeti sajtóról beszél. A gazdaszövetségen kívül a bácsbodrogmezei gazdasági egyesület is ezen a napon fogja Palicson közgyűlését tartani. A nagygyűlés iránt az egész országban nagy érdeklődés mutatkozik úgy a kisgazdák szervezetei, mint a közp. birtokosok részéről. A gyűlésen résztvevők vasuti kedvezményben részesülnek.

A Tisza áldozata. Zentáról írják: A múlt héten több apró fia lement a Tiszába fürödni. Ezek közt volt Borgyoski Dragutin gazdának Arzen nevű 8 éves fia is. Alig hogy belement a vízbe, egy gödörbe jutott, elmerült és belefúladt. Pajtásai vészkiáltásaira mentésére siettek, de már későn volt. A szerencsétlen gyermeknek már csak holt-tetemet sikerült kihalászni.

Hajdu-utca 10. sz. a. házban 2 szoba, téli és nyári konyha és kertből álló lakás **azonnal kiadó**, esetleg szabad kézből, előnyös feltételek mellett a ház **eladó**. — Értesítést ad a zombori függetlenségi kör 13. sz. házában

Kleinheincz József,

152—1

köri szolgál.

751/végreh. 1909. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. illetve az 1908. évi XLI. t. c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. törvényszék és dárdai kir. járásbíróság 1909. évi 2030., Sp. II. 12/3., 11/3. számú végzése következtében dr. Jovánovits József zombori ügyvéd által képviselt Kácsfalú és vidékének öns. szövt. javára 500, 200, 180 korona és járulékaik erejéig 1909. évi március hó 9-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2200 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: zongorák nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság 1909. évi V. 394/4. számú végzése folytán 500, 200, 180 korona tőkekövetelés, ennek az esedékességtől járó 5, 6, 7% kamatai és eddig összesen 167 kor. 65 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban Erzsébet-körút leendő eszközlésére 1909. évi június hó 3-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1909. évi május hó 11-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

153—1

Hirdetések felvételnek

☒ a legolcsóbb árak mellett ☒

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN

Erzsébet-körút 13. sz. alatt.

1319. szám. 1909.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. törvényszék 1908. évi 78486. számú végzése következtében dr. Braun Adolf budapesti ügyvéd által képviselt Hoffer és Schranz budapesti cég javára 1602 korona s járulékaik erejéig 1908. évi július hó 1-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3900 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 400 kereszt buza és egy gép nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság 1909. évi V. 959/2. sz. végzése folytán 802 kor. hátr. tőkekövetelés, ennek 1908. évi május hó 10. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 194 kor. 03 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban adós sziváci-ut menti szállásán leendő eszközlésére 1909. évi június hó 15-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1909. évi május hó 21-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

150—1

Gomboson levő **vendégfogadómban** egy szorgalmas, megbízható embert

csaposnak

azonnal felveszek. Előnyben részesülnek, akik hasonló alkalmazásban már működtek és akiknek felesége jó szakácsnő.

Az ajánlatok közvetlenül hozzám intézendők.

Linder György,

149—3—1

Gombos (pályaudvar).

Hirdetmény.

Wekerlefalva község jegyzői irodájában egy irnok, illetve gyakornok keresetnek. — Bővebb felvilágosítást ad

Fejes Agoston,

151—2—1

községi jegyző.

!! LEGIOBB ERŐBEN LÉVŐ !!

KOVÁCSMESTER

ÉS

MOZGONY GÉPKÉZELŐ

a magyar, német, bunyevác és szerb nyelvet beszéli, uraságokhoz pusztára, vagy bárhová állandó állásra azonnali belépésre, vagy cséplés idejére ajánlkozik. Megkeresések

„S. I. P.”

jeligere e lap kiadóhivatalába kéretnek.

109-26-11

HERKULES MOTOR VALLALAT
BUDAPEST, VACZI-UT 30.

ELSŐRENŐ

ÉLSMERT LEGHIRESEBB CSÉPLŐKÉSZLETEK

TELJES JÓTÁLÁSSAL ÜZEMBEN BÁRMIKOR MEGTEKINT HETŐK.

ELSŐRENŐ SZIVÓGÁZTELEPEM ÜZEMKÖLTSÉG. LŐERŐ ÓRÁNKINT HB. 11-2 FILLÉR ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA. ÁRJEYZÉK INGYEN.